

Σημειώσεις πάνω στον αγώνα ενάντια στην έκδοση του Κενάν Αγιάζ (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό Σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της [ομάδας 1917](#) στις 29/07/23.

Περιεχόμενο

Σημειώσεις πάνω στον αγώνα ενάντια στην έκδοση του Κενάν Αγιάζ

Το πιο κάτω κείμενο αποτελεί μια ελαφρώς συμπληρωμένη εκδοχή της συλλογικής τοποθέτησης συντροφων/ισσών που έγινε στην εκδήλωση «Ανοικτός Απολογισμός Αγώνων 2022-23» στο στέκι «Αερίκό» στις 23/7/2023. Συμπληρώθηκε με κάποια εισαγωγικά σχόλια και κάποιες διευκρινίσεις στα σημεία 1 και 2 τα οποία δεν διαβάστηκαν στην εκδήλωση λόγω περιορισμένου χρόνου. Το δημοσιεύουμε καθώς κρίναμε πως είναι αξιόλογο και αξίζει να διαβαστεί, χωρίς απαραίτητα να εκφράζει τη δική μας άποψη για το θέμα.

Η υπόθεση του Κενάν ξεκίνησε αρχικά να γνωστοποιείται από τους αγώνες των ίδιων των Κούρδων και με αναφορά σε κάποια ΜΜΕ. Κατά τη διάρκειά της πλαισιώθηκε από διάφορους πολιτικούς χώρους, και ειδικά μετά την απεργία πείνας του Κενάν η υπόθεση απέκτησε μεγάλη απήχηση στη Κύπρο. Όλα τα μεγάλα ΜΜΕ είχαν αναφορές και η κυβέρνηση ωθήθηκε να προβεί σε δηλώσεις. Αυτή η τροπή δεν ήταν καθόλου δεδομένη και θεωρούμε πως οι κινητοποιήσεις, όχι μόνο από τον αντιεξουσιαστικό και εξωκοινοβουλευτικό αριστερό χώρο – δηλαδή τον πολιτικό χώρο όπου κινούμαστε– αλλά συνολικά από τον αλληλέγγυο κόσμο προς τον Κενάν, ήταν ένας σημαντικός λόγος που η «υπόθεση Κενάν» πήρε τόσο μεγάλη διάσταση.

Όσον αφορά το «χώρο» μας μέσα σε αυτές τις κινητοποιήσεις, θεωρούμε πως έπαιξε σημαντικό ρόλο, τόσο στην προπαγάνδισή όσο και στη στήριξη της κουρδικής κοινότητας. Ήταν ένας αγώνας που είχε αντανάκλαστικά, κατάφερε να αποκτήσει σημαντική μαζικότητα, σε βαθμό μάλιστα που, χωρίς να γίνεται «ουρά» άλλων πολιτικών χώρων και κομμάτων, πραγματοποίησε πορείες και δράσεις με τις δικές του δυνάμεις. Στήριξε έμπρακτα την απεργία πείνας και ήρθε από την αρχή σε επαφή με την οργανωμένη κουρδική κοινότητα (Πολιτιστικό Κέντρο Θεόφιλος Γεωργιάδης), συνδιοργανώνοντας διάφορες διαμαρτυρίες και δράσεις. Στο σημερινό απολογισμό θέλουμε να πούμε κάποια πράγματα πάνω στη γενική πολιτική σημασία της «υπόθεσης Κενάν» και να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις για στον αγώνα που δόθηκε.

1) Το πρώτο που πρέπει να σημειώσουμε για την «υπόθεση Κενάν», είναι πως **η ουσία της έκδοσης του Κενάν στην Γερμανία δεν είναι, όπως παρουσιάζεται από την κυπριακή κυβέρνηση,[1] ένα ποινικό ζήτημα αλλά ένα πολιτικό ζήτημα.** Αυτό μπορεί να το καταλάβει εύκολα ο κόσμος γιατί δεν διέπραξε κάποιο έγκλημα και επομένως εύκολα μπορεί να καταλάβει ο κόσμος τον πολιτικό χαρακτήρα του νόμου στη συγκεκριμένη περίπτωση. Στη κατεύθυνση ξεπεράσματος της αποπολιτικοποίησης και της ουδετερότητας της υπόθεσης συνέβαλαν εννοείται και οι κινητοποιήσεις

που, παρά την αρνητική κατάληξη του αγώνα, πέτυχαν να καταγραφεί στη συλλογική μας μνήμη πως η Κυπριακή Δημοκρατία έκανε πλάτες στην έκδοση ενός ανθρώπου με πολιτικό άσυλο επειδή κατηγορείται ως τρομοκράτης.

2) Το δεύτερο σημαντικό σημείο στην «υπόθεση Κενάν» είναι πως **δεν αποτελεί μόνο μια κυπριακή/τοπική πολιτική υπόθεση αλλά έχει παγκόσμιες διαστάσεις**. Υπάρχει μια «από-τά-πάνω» διεθνοποίηση του ζητήματος που τοποθετεί την «υπόθεση Κενάν» περά από τα σύνορα της «χώρας» μας, καθώς εμπλέκει άλλα κράτη (Γερμανία, Τουρκία), διακρατικές συμμαχίες (ΕΕ, NATO) αλλά και τον λαό των Κούρδων και τα κινήματά τους. Επομένως αυτός ο αγώνας δεν πρέπει να κρίνεται μόνο από τα όρια και τις αδυναμίες των ντόπιων κινητοποιήσεων προς την κυβέρνηση αλλά να συνυπολογίζονται και άλλοι παράγοντες και ελλείψεις που μας οδήγησαν στο αρνητικό γεγονός της έκδοσης.

Να διευκρινίσουμε εδώ πως όταν λέμε πως είναι ένα ζήτημα πέραν από τα σύνορα της «χώρας» μας, δεν εννοούμε πως είναι απλώς ένα ζήτημα μεταξύ των ιμπεριαλιστικών χωρών και άρα πως κάθε κινητοποίηση είναι άσκοπη. Ούτε εννοούμε πως η Κυπριακή Δημοκρατία δεν είναι συνένοχη γιατί είναι μικρό κράτος και δεν μπορεί να παίξει κάποιο ρόλο, και άρα είναι άμοιρη ευθυνών. Η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως και κάθε κράτος, είναι αναγκασμένη πρωτίστως να νομιμοποιείται στα μυαλά των υπηκόων της και να διατηρεί την εσωτερική καπιταλιστική ειρήνη. Οι εξωτερικές πιέσεις ισχυρών κρατών παίζουν ένα ρόλο, αλλά είναι δευτερεύουσες σε σχέση με τον κοινωνικό και ταξικό ανταγωνισμό στο εσωτερικό κάθε κράτους. Εφόσον όμως οι ιδεολογικές ταυτίσεις και τα συμφέροντα της πλειοψηφίας των Ε/κ δεν μπορούν να οδηγήσουν σε τέτοιο βαθμό σύγκρουσης με το κράτος ώστε να αποτραπεί η έκδοση, και εφόσον το ζήτημα παίρνει διεθνείς διαστάσεις από μόνο του, πρέπει τουλάχιστον εκ των υστέρων να ταυτοποιήσουμε τις αντικειμενικές δυσκολίες αυτού του αγώνα που δώθηκε.

3) Το τρίτο σημείο που θέλουμε να προσθέσουμε είναι πως **η υπόθεση του Κενάν είναι μεν μια πολιτική υπόθεση, αλλά έχει πολλαπλές ιδεολογικές διαστάσεις**. Στο πρόσωπο του Κενάν, πέραν από την αδικία που συμβαίνει προς τον ίδιο αφού κατηγορείται χωρίς στοιχεία για τρομοκρατία, εμπλέκεται ταυτόχρονα από τη μια το «κουρδικό ζήτημα» και από την άλλη η διεθνής «πολιτική της καταστολής και της ασφάλειας» στο κυπριακό έδαφος.

α. Κενάν Αγιάζ και κουρδικό ζήτημα

Το πιο κάτω κείμενο αποτελεί μια ελαφρώς συμπληρωμένη εκδοχή της συλλογικής τοποθέτησης συντροφων/ισσών που έγινε στην εκδήλωση «Ανοικτός Απολογισμός Αγώνων 2022-23» στο στέκι «Αερίκο» στις 23/7/2023. Συμπληρώθηκε με κάποια εισαγωγικά σχόλια και κάποιες διευκρινίσεις στα σημεία 1 και 2 τα οποία δεν διαβάστηκαν στην εκδήλωση λόγω περιορισμένου χρόνου. Το δημοσιεύουμε καθώς κρίναμε πως είναι αξιόλογο και αξίζει να διαβαστεί, χωρίς απαραίτητα να εκφράζει τη δική μας άποψη για το θέμα.

Η υπόθεση του Κενάν ξεκίνησε αρχικά να γνωστοποιείται από τους αγώνες των ίδιων των Κούρδων και με αναφορά σε κάποια ΜΜΕ. Κατά τη διάρκειά της πλαισιώθηκε από διάφορους πολιτικούς χώρους, και ειδικά μετά την απεργία πείνας του Κενάν η υπόθεση απέκτησε μεγάλη απήχηση στη Κύπρο. Όλα τα μεγάλα ΜΜΕ είχαν αναφορές και η κυβέρνηση ωθήθηκε να προβεί σε δηλώσεις. Αυτή η τροπή δεν ήταν καθόλου δεδομένη και θεωρούμε πως οι κινητοποιήσεις, όχι μόνο από τον αντιεξουσιαστικό και εξωκοινοβουλευτικό αριστερό χώρο – δηλαδή τον πολιτικό χώρο όπου κινούμαστε – αλλά συνολικά από τον αλληλέγγυο κόσμο προς τον Κενάν, ήταν ένας σημαντικός λόγος που η «υπόθεση Κενάν» πήρε τόσο μεγάλη διάσταση.

Όσον αφορά το «χώρο» μας μέσα σε αυτές τις κινητοποιήσεις, θεωρούμε πως έπαιξε σημαντικό ρόλο, τόσο στην προπαγάνδισή όσο και στη στήριξη της κουρδικής κοινότητας. Ήταν ένας αγώνας

που είχε αντανάκλαστικά, κατάφερε να αποκτήσει σημαντική μαζικότητα, σε βαθμό μάλιστα που, χωρίς να γίνεται «ουρά» άλλων πολιτικών χώρων και κομμάτων, πραγματοποίησε πορείες και δράσεις με τις δικές του δυνάμεις. Στήριξε έμπρακτα την απεργία πείνας και ήρθε από την αρχή σε επαφή με την οργανωμένη κουρδική κοινότητα (Πολιτιστικό Κέντρο Θεόφιλος Γεωργιάδης), συνδιοργανώνοντας διάφορες διαμαρτυρίες και δράσεις. Στο σημερινό απολογισμό θέλουμε να πούμε κάποια πράγματα πάνω στη γενική πολιτική σημασία της «υπόθεσης Κενάν» και να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις για στον αγώνα που δόθηκε.

1) Το πρώτο που πρέπει να σημειώσουμε για την «υπόθεση Κενάν», είναι πως η ουσία της έκδοσης του Κενάν στην Γερμανία δεν είναι, όπως παρουσιάζεται απο την κυπριακή κυβέρνηση,[1] ένα ποινικό ζήτημα αλλά ένα πολιτικό ζήτημα. Αυτό μπορεί να το καταλάβει εύκολα ο κόσμος γιατί δεν διέπραξε κάποιο έγκλημα και επομένως εύκολα μπορεί να καταλάβει ο κόσμος τον πολιτικό χαρακτήρα του νόμου στη συγκεκριμένη περίπτωση. Στη κατεύθυνση ξεπεράσματος της αποπολιτικοποίησης και της ουδετερότητας της υπόθεσης συνέβαλαν εννοείται και οι κινητοποιήσεις που, παρά την αρνητική κατάληξη του αγώνα, πέτυχαν να καταγραφεί στη συλλογική μας μνήμη πως η Κυπριακή Δημοκρατία έκανε πλάτες στην έκδοση ενός ανθρώπου με πολιτικό άσυλο επειδή κατηγορείται ως τρομοκράτης.

2) Το δεύτερο σημαντικό σημείο στην «υπόθεση Κενάν» είναι πως δεν αποτελεί μόνο μια κυπριακή/τοπική πολιτική υπόθεση αλλά έχει παγκόσμιες διαστάσεις. Υπάρχει μια «από-τα-πάνω» διεθνοποίηση του ζητήματος που τοποθετεί την «υπόθεση Κενάν» περά από τα σύνορα της «χώρας» μας, καθώς εμπλέκει άλλα κράτη (Γερμανία, Τουρκία), διακρατικές συμμαχίες (ΕΕ, NATO) αλλά και τον λαό των Κούρδων και τα κινήματά τους. Επομένως αυτός ο αγώνας δεν πρέπει να κρίνεται μόνο από τα όρια και τις αδυναμίες των ντόπιων κινητοποιήσεων προς την κυβέρνηση αλλά να συνυπολογίζονται και άλλοι παράγοντες και ελλείψεις που μας οδήγησαν στο αρνητικό γεγονός της έκδοσης.

Να διευκρινίσουμε εδώ πως όταν λέμε πως είναι ένα ζήτημα πέραν από τα σύνορα της «χώρας» μας, δεν εννοούμε πως είναι απλώς ένα ζήτημα μεταξύ των ιμπεριαλιστικών χωρών και άρα πως κάθε κινητοποίηση είναι άσκοπη. Ούτε εννοούμε πως η Κυπριακή Δημοκρατία δεν είναι συνένοχη γιατί είναι μικρό κράτος και δεν μπορεί να παίξει κάποιο ρόλο, και άρα είναι άμοιρη ευθυνών. Η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως και κάθε κράτος, είναι αναγκασμένη πρωτίστως να νομιμοποιείται στα μυαλά των υπηκόων της και να διατηρεί την εσωτερική καπιταλιστική ειρήνη. Οι εξωτερικές πιέσεις ισχυρών κρατών παίζουν ένα ρόλο, αλλά είναι δευτερεύουσες σε σχέση με τον κοινωνικό και ταξικό ανταγωνισμό στο εσωτερικό κάθε κράτους. Εφόσον όμως οι ιδεολογικές ταυτίσεις και τα συμφέροντα της πλειοψηφίας των Ε/κ δεν μπορούν να οδηγήσουν σε τέτοιο βαθμό σύγκρουσης με το κράτος ώστε να αποτραπεί η έκδοση, και εφόσον το ζήτημα παίρνει διεθνείς διαστάσεις από μόνο του, πρέπει τουλάχιστον εκ των υστέρων να ταυτοποιήσουμε τις αντικειμενικές δυσκολίες αυτού του αγώνα που δώθηκε.

3) Το τρίτο σημείο που θέλουμε να προσθέσουμε είναι πως η υπόθεση του Κενάν είναι μεν μια πολιτική υπόθεση, αλλά έχει πολλαπλές ιδεολογικές διαστάσεις. Στο πρόσωπο του Κενάν, πέραν από την αδικία που συμβαίνει προς τον ίδιο αφού κατηγορείται χωρίς στοιχεία για τρομοκρατία, εμπλέκεται ταυτόχρονα από τη μια το «κουρδικό ζήτημα» και από την άλλη η διεθνής «πολιτική της καταστολής και της ασφάλειας» στο κυπριακό έδαφος.

α. Κενάν Αγιάζ και κουρδικό ζήτημα

Η εμπλοκή του κουρδικού ζητήματος στην υπόθεση του Κενάν ήταν και ένας από τους λόγους που κινητοποίησε κόσμο απο διάφορους πολιτικούς χώρους να ενταχθεί στον αγώνα. Ενέταξε απλούς υποστηρικτές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κομμουνιστές και αναρχικούς που ένιωσαν πολιτική και ιδεολογική ταύτιση με το ΡΚΚ ή το Δημοκρατικό Συνομοσπονδισμό στην Ροζάβα, ή ακόμα, στο

πρόσωπο του Κενάν είδαν την επίθεση ιμπεριαλιστικών κρατών (Τουρκία, Γερμανία, ακόμα και ΝΑΤΟ) ενάντια στον ίδιο τον κουρδικό λαό. Επίσης, κινητοποίησε «εναλλακτικούς δεξιούς», συντηρητικούς και απλό κόσμο που ταυτίστηκαν με τον αγώνα του Κενάν ως έναν αγώνα ενάντια στην «κακιά Τουρκία» ή ακόμα και από μια λογική του στύλ: «οι Κούρδοι δεν έχουν πατρίδα και είναι αδικημένοι».

Κατά τη γνώμη μας, η στήριξη του Κενάν από όλο το πολιτικό φάσμα δείχνει πως όλα τα κομμάτια του φάσματος έχουν κάτι κοινό: την πατρίδα. Πολυεθνική ή Κουρδική, συγκεντρωτική ή αποκεντρωμένη, σε συνεργασία ή σε σύγκρουση με τα άλλα 4 κράτη στα οποία κατοικούν Κούρδοι και Κούρδισσες, όλες αυτές οι εκδοχές της πατρίδας ήταν εκείνες που κινητοποίησαν αυτόν τον ιδεολογικά αγεφύρωτο κόσμο να δει στο πρόσωπο του Κενάν, πέρα από την πολιτική αδικία, και ένα εθνικό άδικο – μια σύνδεση δηλαδή με το εθνικό φαντασιακό του λαού του Κουρδιστάν.

Σε συνδυασμό με το ότι ο αντιτουρκισμός είναι η κυρίαρχη ιδεολογία του ελληνοκυπριακού κράτους, το ζήτημα κατέστη πολλές φορές συγκεχυμένο και αντί να εκφραστεί μια «αλληλεγγύη μεταξύ των καταπιεσμένων» ενάντια στους απανταχού καταπιεστές, εκφράστηκε ένας κοινός αγώνας ενάντια στην κακιά Τουρκία. Σε αυτή τη σύγχυση συνέβαλε και η ίδια η συνέντευξη του Κενάν στο “Φιλελεύθερο” [2], και τουλάχιστον για τον πολιτικό χώρο όπου κινούμαστε, επικράτησε μια αμηχανία σχετικά με το πολιτικό πλαίσιο στο οποίο αγωνιζόμαστε.

Ενώ δηλαδή ο δικός μας ο χώρος έβαλε συγκεκριμένο περιεχόμενο στον αγώνα, (Κενάν = κριτική στο κράτος, γυναικεία απελευθέρωση, οικολογία κτλ.), οι αναφορές πως “κάθε απόφαση εναντίον του Κενάν θα μπορεί να στραφεί εναντίον όλων των Κούρδων και Κουρδισσών” και πως “η έκδοση του Κενάν Αγιάζ είναι μια πραγματική διεθνής συνωμοσία στο πλαίσιο εκείνης του 1999 που το ελληνικό κράτος παρέδωσε τον Οτσαλάν στο τουρκικό [κράτος]” [3] δεν θα μπορούσαν παρα να συμπορευτούν έμμεσα μαζί με τον κυρίαρχο εθνικό λόγο που βλέπει πίσω από όλα τα κακά του έθνους μας την κακιά Τουρκία. Όταν, μαζί με διάφορα άλλα, βγαίνεις στην κοινωνία και την καλείς να πάρει θέση με σλόγκαν τύπου «ή με τους Κούρδους ή με την Τουρκία και τους συνεργάτες της», σε τελευταία ανάλυση, οι αναφορές για τα κοινωνικά και αντιστασιακά χαρακτηριστικά του κουρδικού αγώνα συγκαλύπτονται μπροστά στην εθνική αντίθεση Κούρδοι εναντίον Τουρκίας.

Βέβαια, για να μην είμαστε άδικοι/ες, το σύνθημα “ο Κενάν Αγιάζ είναι ένας από εμάς”, το οποίο ήταν και το κεντρικό πανό της Συνέλευση αλληλεγγύης στον Κενάν Αγιάζ όταν βγαίναμε στο δρόμο, δεν έβαλε ως κεντρικό ζήτημα την εναντίωση στην Τουρκία αλλά το ότι ο Κενάν είναι ένας από εμάς που εχθρεύεται τον καπιταλισμό και το κράτος. Το ίδιο το σύνθημα βέβαια εστίασε στο γεγονός ότι ταυτιζόμαστε ιδεολογικά με τον Κενάν [4] και όχι στο ότι είναι ένας από μας τους καταπιεσμένους που ποινικοποιείται λόγω της πολιτικής του δραστηριότητας. Άλλο το να ταυτίζεσαι ιδεολογικά για να στηρίξεις κάποιον και άλλο να σου αρκεί το γεγονός ότι η θέση του είναι μια θέση που μπορεί να βρεθείς και εσύ αν τολμήσεις να αμφισβητήσεις το μονοπώλιο της βίας, δηλαδή τον κρατικό μηχανισμό.

Σε αυτό το σημείο να αναφέρουμε επίσης έναν προβληματισμό όσον αφορά την ιδεολογική ταύτιση και σχέση μας με τους οργανωμένους Κούρδους. Όπως ξέρουμε υπάρχει η συνεχιζόμενη σύνδεση και συνεργασία με φασιστικές ομάδες που κινούνται γύρω από την ΕΦΕΝ, το ΕΦΑΕΦΠ και μέχρι πρόσφατα το ΔΡΑΣΙΣ, έναν παραδοσιακό πόλο της άκρας δεξιάς. Το πολιτιστικό κέντρο στη Λεμεσό έχει ονομαστεί προς τιμήν του εθνικιστή Θεόφιλου Γεωργιάδη. Αυτή η σχέση έχει βαφτιστεί ευκαιριακή ή στρατηγική, όμως είναι μια πραγματικότητα που σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να αγνοήσουμε ή να παραβλέψουμε, ούτε και να δεχτούμε, χωρίς αυτό να αναιρεί την πολιτική μας υποστήριξη στον αγώνα του Κενάν. Παράλληλα, είδαμε να γίνεται δεκτός κάπως άκριτα και ένας αντιτουρκισμός μέσα από κάποια σλόγκαν όπως το «φασιστική Τουρκία». Πρόβλημά μας δεν είναι το τουρκικό κράτος συγκεκριμένα, αλλά τα κράτη γενικά και το σύστημα που αυτά συντηρούν. Ιδιαίτερα σε μια κοινωνία όπως της Κύπρου που ο αντιτουρκισμός και ο εθνικισμός είναι κομμάτια της κανονικότητας μας, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί/ές.

β. Κενάν Αγιάζ και πολιτική της καταστολής και της ασφάλειας

Το πιο κάτω κείμενο αποτελεί μια ελαφρώς συμπληρωμένη εκδοχή της συλλογικής τοποθέτησης συντροφων/ισσών που έγινε στην εκδήλωση «Ανοικτός Απολογισμός Αγώνων 2022-23» στο στέκι «Αερίκό» στις 23/7/2023. Συμπληρώθηκε με κάποια εισαγωγικά σχόλια και κάποιες διευκρινίσεις στα σημεία 1 και 2 τα οποία δεν διαβάστηκαν στην εκδήλωση λόγω περιορισμένου χρόνου. Το δημοσιεύουμε καθώς κρίναμε πως είναι αξιόλογο και αξίζει να διαβαστεί, χωρίς απαραίτητα να εκφράζει τη δική μας άποψη για το θέμα.

Η υπόθεση του Κενάν ξεκίνησε αρχικά να γνωστοποιείται από τους αγώνες των ίδιων των Κούρδων και με αναφορά σε κάποια ΜΜΕ. Κατά τη διάρκειά της πλαισιώθηκε από διάφορους πολιτικούς χώρους, και ειδικά μετά την απεργία πείνας του Κενάν η υπόθεση απέκτησε μεγάλη απήχηση στη Κύπρο. Όλα τα μεγάλα ΜΜΕ είχαν αναφορές και η κυβέρνηση ωθήθηκε να προβεί σε δηλώσεις. Αυτή η τροπή δεν ήταν καθόλου δεδομένη και θεωρούμε πως οι κινητοποιήσεις, όχι μόνο από τον αντιεξουσιαστικό και εξωκοινοβουλευτικό αριστερό χώρο – δηλαδή τον πολιτικό χώρο όπου κινούμαστε– αλλά συνολικά από τον αλληλέγγυο κόσμο προς τον Κενάν, ήταν ένας σημαντικός λόγος που η «υπόθεση Κενάν» πήρε τόσο μεγάλη διάσταση.

Όσον αφορά το «χώρο» μας μέσα σε αυτές τις κινητοποιήσεις, θεωρούμε πως έπαιξε σημαντικό ρόλο, τόσο στην προπαγάνδισή όσο και στη στήριξη της κουρδικής κοινότητας. Ήταν ένας αγώνας που είχε αντανάκλαστικά, κατάφερε να αποκτήσει σημαντική μαζικότητα, σε βαθμό μάλιστα που, χωρίς να γίνεται «ουρά» άλλων πολιτικών χώρων και κομμάτων, πραγματοποίησε πορείες και δράσεις με τις δικές του δυνάμεις. Στήριξε έμπρακτα την απεργία πείνας και ήρθε από την αρχή σε επαφή με την οργανωμένη κουρδική κοινότητα (Πολιτιστικό Κέντρο Θεόφιλος Γεωργιάδης), συνδιοργανώνοντας διάφορες διαμαρτυρίες και δράσεις. Στο σημερινό απολογισμό θέλουμε να πούμε κάποια πράγματα πάνω στη γενική πολιτική σημασία της «υπόθεσης Κενάν» και να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις για στον αγώνα που δόθηκε.

1) Το πρώτο που πρέπει να σημειώσουμε για την «υπόθεση Κενάν», είναι πως η ουσία της έκδοσης του Κενάν στην Γερμανία δεν είναι, όπως παρουσιάζεται από την κυπριακή κυβέρνηση,[1] ένα ποινικό ζήτημα αλλά ένα πολιτικό ζήτημα. Αυτό μπορεί να το καταλάβει εύκολα ο κόσμος γιατί δεν διέπραξε κάποιο έγκλημα και επομένως εύκολα μπορεί να καταλάβει ο κόσμος τον πολιτικό χαρακτήρα του νόμου στη συγκεκριμένη περίπτωση. Στη κατεύθυνση ξεπεράσματος της αποπολιτικοποίησης και της ουδετερότητας της υπόθεσης συνέβαλαν εννοείται και οι κινητοποιήσεις που, παρά την αρνητική κατάληξη του αγώνα, πέτυχαν να καταγραφεί στη συλλογική μας μνήμη πως η Κυπριακή Δημοκρατία έκανε πλάτες στην έκδοση ενός ανθρώπου με πολιτικό άσυλο επειδή κατηγορείται ως τρομοκράτης.

2) Το δεύτερο σημαντικό σημείο στην «υπόθεση Κενάν» είναι πως δεν αποτελεί μόνο μια κυπριακή/τοπική πολιτική υπόθεση αλλά έχει παγκόσμιες διαστάσεις. Υπάρχει μια «από-τα-πάνω» διεθνοποίηση του ζητήματος που τοποθετεί την «υπόθεση Κενάν» πέρα από τα σύνορα της «χώρας» μας, καθώς εμπλέκει άλλα κράτη (Γερμανία, Τουρκία), διακρατικές συμμαχίες (ΕΕ, NATO) αλλά και τον λαό των Κούρδων και τα κινήματά τους. Επομένως αυτός ο αγώνας δεν πρέπει να κρίνεται μόνο από τα όρια και τις αδυναμίες των ντόπιων κινητοποιήσεων προς την κυβέρνηση αλλά να συνυπολογίζονται και άλλοι παράγοντες και ελλείψεις που μας οδήγησαν στο αρνητικό γεγονός της έκδοσης.

Να διευκρινίσουμε εδώ πως όταν λέμε πως είναι ένα ζήτημα πέραν από τα σύνορα της «χώρας» μας, δεν εννοούμε πως είναι απλώς ένα ζήτημα μεταξύ των ιμπεριαλιστικών χωρών και άρα πως κάθε κινητοποίηση είναι άσκοπη. Ούτε εννοούμε πως η Κυπριακή Δημοκρατία δεν είναι συνένοχη γιατί είναι μικρό κράτος και δεν μπορεί να παίξει κάποιο ρόλο, και άρα είναι άμοιρη ευθυνών. Η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως και κάθε κράτος, είναι αναγκασμένη πρωτίστως να νομιμοποιείται στα μυαλά των

υπηκόων της και να διατηρεί την εσωτερική καπιταλιστική ειρήνη. Οι εξωτερικές πιέσεις ισχυρών κρατών παίζουν ένα ρόλο, αλλά είναι δευτερεύουσες σε σχέση με τον κοινωνικό και ταξικό ανταγωνισμό στο εσωτερικό κάθε κράτους. Εφόσον όμως οι ιδεολογικές ταυτίσεις και τα συμφέροντα της πλειοψηφίας των Ε/κ δεν μπορούν να οδηγήσουν σε τέτοιο βαθμό σύγκρουσης με το κράτος ώστε να αποτραπεί η έκδοση, και εφόσον το ζήτημα παίρνει διεθνείς διαστάσεις από μόνο του, πρέπει τουλάχιστον εκ των υστέρων να ταυτοποιήσουμε τις αντικειμενικές δυσκολίες αυτού του αγώνα που δώθηκε.

3) Το τρίτο σημείο που θέλουμε να προσθέσουμε είναι πως η υπόθεση του Κενάν είναι μεν μια πολιτική υπόθεση, αλλά έχει πολλαπλές ιδεολογικές διαστάσεις. Στο πρόσωπο του Κενάν, πέραν από την αδικία που συμβαίνει προς τον ίδιο αφού κατηγορείται χωρίς στοιχεία για τρομοκρατία, εμπλέκεται ταυτόχρονα από τη μια το «κουρδικό ζήτημα» και από την άλλη η διεθνής «πολιτική της καταστολής και της ασφάλειας» στο κυπριακό έδαφος.

α. Κενάν Αγιάζ και κουρδικό ζήτημα

Η εμπλοκή του κουρδικού ζητήματος στην υπόθεση του Κενάν ήταν και ένας από τους λόγους που κινητοποίησε κόσμο από διάφορους πολιτικούς χώρους να ενταχθεί στον αγώνα. Ενέταξε απλούς υποστηρικτές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κομμουνιστές και αναρχικούς που ένιωσαν πολιτική και ιδεολογική ταύτιση με το ΡΚΚ ή το Δημοκρατικό Συνομοσπονδισμό στην Ροζάβα, ή ακόμα, στο πρόσωπο του Κενάν είδαν την επίθεση ιμπεριαλιστικών κρατών (Τουρκία, Γερμανία, ακόμα και NATO) ενάντια στον ίδιο τον κουρδικό λαό. Επίσης, κινητοποίησε «εναλλακτικούς δεξιούς», συντηρητικούς και απλό κόσμο που ταυτίστηκαν με τον αγώνα του Κενάν ως έναν αγώνα ενάντια στην «κακιά Τουρκία» ή ακόμα και από μια λογική του στύλ: «οι Κούρδοι δεν έχουν πατρίδα και είναι αδικημένοι».

Κατά τη γνώμη μας, η στήριξη του Κενάν από όλο το πολιτικό φάσμα δείχνει πως όλα τα κομμάτια του φάσματος έχουν κάτι κοινό: την πατρίδα. Πολυεθνική ή Κουρδική, συγκεντρωτική ή αποκεντρωμένη, σε συνεργασία ή σε σύγκρουση με τα άλλα 4 κράτη στα οποία κατοικούν Κούρδοι και Κουρδισσες, όλες αυτές οι εκδοχές της πατρίδας ήταν εκείνες που κινητοποίησαν αυτόν τον ιδεολογικά αγεφύρωτο κόσμο να δει στο πρόσωπο του Κενάν, πέρα από την πολιτική αδικία, και ένα εθνικό άδικο – μια σύνδεση δηλαδή με το εθνικό φαντασιακό του λαού του Κουρδιστάν.

Σε συνδυασμό με το ότι ο αντιτουρκισμός είναι η κυρίαρχη ιδεολογία του ελληνοκυπριακού κράτους, το ζήτημα κατέστη πολλές φορές συγκεχυμένο και αντί να εκφραστεί μια «αλληλεγγύη μεταξύ των καταπιεσμένων» ενάντια στους απανταχού καταπιεστές, εκφράστηκε ένας κοινός αγώνας ενάντια στην κακιά Τουρκία. Σε αυτή τη σύγχυση συνέβαλε και η ίδια η συνέντευξη του Κενάν στο “Φιλελεύθερο” [2], και τουλάχιστον για τον πολιτικό χώρο όπου κινούμαστε, επικράτησε μια αμηχανία σχετικά με το πολιτικό πλαίσιο στο οποίο αγωνιζόμαστε.

Ενώ δηλαδή ο δικός μας ο χώρος έβαλε συγκεκριμένο περιεχόμενο στον αγώνα, (Κενάν = κριτική στο κράτος, γυναικεία απελευθέρωση, οικολογία κτλ.), οι αναφορές πως “κάθε απόφαση εναντίον του Κενάν θα μπορεί να στραφεί εναντίον όλων των Κούρδων και Κουρδισσών” και πως “η έκδοση του Κενάν Αγιάζ είναι μια πραγματική διεθνής συνωμοσία στο πλαίσιο εκείνης του 1999 που το ελληνικό κράτος παρέδωσε τον Οτσαλάν στο τουρκικό [κράτος]” [3] δεν θα μπορούσαν παρα να συμπορευτούν έμμεσα μαζί με τον κυρίαρχο εθνικό λόγο που βλέπει πίσω από όλα τα κακά του έθνους μας την κακιά Τουρκία. Όταν, μαζί με διάφορα άλλα, βγαίνεις στην κοινωνία και την καλείς να πάρει θέση με σλόγκαν τύπου «ή με τους Κούρδους ή με την Τουρκία και τους συνεργάτες της», σε τελευταία ανάλυση, οι αναφορές για τα κοινωνικά και αντιστασιακά χαρακτηριστικά του κουρδικού αγώνα συγκαλύπτονται μπροστά στην εθνική αντίθεση Κούρδοι εναντίον Τουρκίας.

Βέβαια, για να μην είμαστε άδικοι/ες, το σύνθημα “ο Κενάν Αγιάζ είναι ένας από εμάς”, το οποίο ήταν και το κεντρικό πανό της Συνέλευση αλληλεγγύης στον Κενάν Αγιάζ όταν βγαίναμε στο δρόμο, δεν

έβαλε ως κεντρικό ζήτημα την εναντίωση στην Τουρκία αλλά το ότι ο Κενάν είναι ένας απο εμάς που εχθρεύεται τον καπιταλισμό και το κράτος. Το ίδιο το σύνθημα βέβαια εστίασε στο γεγονός ότι ταυτιζόμαστε ιδεολογικά με τον Κενάν [4] και όχι στο ότι είναι ένας από μας τους καταπιεσμένους που ποινικοποιείται λόγω της πολιτικής του δραστηριότητας. Άλλο το να ταυτίζεσαι ιδεολογικά για να στηρίξεις κάποιον και άλλο να σου αρκεί το γεγονός ότι η θέση του είναι μια θέση που μπορεί να βρεθείς και εσύ αν τολμήσεις να αμφισβητήσεις το μονοπώλιο της βίας, δηλαδή τον κρατικό μηχανισμό.

Σε αυτό το σημείο να αναφέρουμε επίσης έναν προβληματισμό όσον αφορά την ιδεολογική ταύτιση και σχέση μας με τους οργανωμένους Κούρδους. Όπως ξέρουμε υπάρχει η συνεχιζόμενη σύνδεση και συνεργασία με φασιστικές ομάδες που κινούνται γύρω από την ΕΦΕΝ, το ΕΦΑΕΦΠ και μέχρι πρόσφατα το ΔΡΑΣΙΣ, έναν παραδοσιακό πόλο της άκρας δεξιάς. Το πολιτιστικό κέντρο στη Λεμεσό έχει ονομαστεί προς τιμήν του εθνικιστή Θεόφιλου Γεωργιάδη. Αυτή η σχέση έχει βαφτιστεί ευκαιριακή ή στρατηγική, όμως είναι μια πραγματικότητα που σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να αγνοήσουμε ή να παραβλέψουμε, ούτε και να δεχτούμε, χωρίς αυτό να αναιρεί την πολιτική μας υποστήριξη στον αγώνα του Κενάν. Παράλληλα, είδαμε να γίνεται δεκτός κάπως άκριτα και ένας αντιτουρκισμός μέσα από κάποια σλόγκαν όπως το «φασιστική Τουρκία». Πρόβλημά μας δεν είναι το τουρκικό κράτος συγκεκριμένα, αλλά τα κράτη γενικά και το σύστημα που αυτά συντηρούν. Ιδιαίτερα σε μια κοινωνία όπως της Κύπρου που ο αντιτουρκισμός και ο εθνικισμός είναι κομμάτια της κανονικότητας μας, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί/ές.

β. Κενάν Αγιάζ και πολιτική της καταστολής και της ασφάλειας

Επιστρέφοντας στον αγώνα του Κενάν, θέλουμε να βάλουμε ένα πλαίσιο γύρω από την άλλη ιδεολογική σύνδεση με την υπόθεση του Κενάν, αυτήν που αφορά την πολιτική της καταστολής και της ασφάλειας. Με αυτό εννοούμε την σταδιακή μονιμοποίηση των καθεστώτων εξαιρέσεως, όλων αυτών των εξαιρέσεων από τα δημοκρατικά και συνταγματικά δικαιώματα που εκχωρεί το κρατος-πατέρας και που όλο και πιο συχνά μας τα αφαιρεί στο όνομα της ασφάλειας.

Αυτή η πολιτική, που σαν σημείο εκκίνησής της μπορούμε να αναφέρουμε την επίθεση στους δίδυμους πύργους [5], παίρνει χοντρικά δυο κατευθύνσεις: Από τη μία στήνονται σκληροί αντιτρομοκρατικοί νόμοι, πολιτικές διαχείρισης μεταναστευτικών πληθυσμών, αστυνομικές πολιτικές για τη διάσωση της οικονομίας και της υγείας· στήνεται στο όνομα της ασφάλειας δηλαδή μια πολεμική διαχείριση των μαζών από το κράτος, αφαιρώντας τις ελευθερίες και τα συνταγματικά δικαιώματα που μας εκχωρεί. Από την άλλη, εφαρμόζεται μια βιοπολιτική καταγραφής, επιτήρησης και ελέγχου των σωμάτων μας με βιομετρικές ταυτότητες, κάμερες στο δημόσιο χώρο, πιστοποιητικά νομιμοφροσύνης (βλ. Safe pass), ώστε να αποτρέψουν τίς όποιες πιθανές αρνήσεις στην επιβολή της καπιταλιστικής τάξης και ασφάλειας.

Το πιο κάτω κείμενο αποτελεί μια ελαφρώς συμπληρωμένη εκδοχή της συλλογικής τοποθέτησης συντροφών/ισών που έγινε στην εκδήλωση «Ανοικτός Απολογισμός Αγώνων 2022-23» στο στέκι «Αερίκο» στις 23/7/2023. Συμπληρώθηκε με κάποια εισαγωγικά σχόλια και κάποιες διευκρινίσεις στα σημεία 1 και 2 τα οποία δεν διαβάστηκαν στην εκδήλωση λόγω περιορισμένου χρόνου. Το δημοσιεύουμε καθώς κρίναμε πως είναι αξιόλογο και αξίζει να διαβαστεί, χωρίς απαραίτητα να εκφράζει τη δική μας άποψη για το θέμα.

Η υπόθεση του Κενάν ξεκίνησε αρχικά να γνωστοποιείται απο τους αγώνες των ίδιων των Κούρδων και με αναφορά σε κάποια ΜΜΕ. Κατά τη διάρκειά της πλαισιώθηκε απο διάφορους πολιτικούς χώρους, και ειδικά μετά την απεργία πείνας του Κενάν η υπόθεση απέκτησε μεγάλη απήχηση στη Κύπρο. Όλα τα μεγάλα ΜΜΕ είχαν αναφορές και η κυβέρνηση ωθήθηκε να προβεί σε δηλώσεις. Αυτή η τροπή δεν ήταν καθόλου δεδομένη και θεωρούμε πως οι κινητοποιήσεις, όχι μόνο από τον

αντιεξουσιαστικό και εξωκοινοβουλευτικό αριστερό χώρο – δηλαδή τον πολιτικό χώρο όπου κινούμαστε– αλλά συνολικά από τον αλληλέγγυο κόσμο προς τον Κενάν, ήταν ένας σημαντικός λόγος που η «υπόθεση Κενάν» πήρε τόσο μεγάλη διάσταση.

Όσον αφορά το «χώρο» μας μέσα σε αυτές τις κινητοποιήσεις, θεωρούμε πως έπαιξε σημαντικό ρόλο, τόσο στην προπαγάνδισή όσο και στη στήριξη της κουρδικής κοινότητας. Ήταν ένας αγώνας που είχε αντανakλαστικά, κατάφερε να αποκτήσει σημαντική μαζικότητα, σε βαθμό μάλιστα που, χωρίς να γίνεται «ουρά» άλλων πολιτικών χώρων και κομμάτων, πραγματοποίησε πορείες και δράσεις με τις δικές του δυνάμεις. Στήριξε έμπρακτα την απεργία πείνας και ήρθε από την αρχή σε επαφή με την οργανωμένη κουρδική κοινότητα (Πολιτιστικό Κέντρο Θεόφιλος Γεωργιάδης), συνδιοργανώνοντας διάφορες διαμαρτυρίες και δράσεις. Στο σημερινό απολογισμό θέλουμε να πούμε κάποια πράγματα πάνω στη γενική πολιτική σημασία της «υπόθεσης Κενάν» και να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις για στον αγώνα που δόθηκε.

1) Το πρώτο που πρέπει να σημειώσουμε για την «υπόθεση Κενάν», είναι πως η ουσία της έκδοσης του Κενάν στην Γερμανία δεν είναι, όπως παρουσιάζεται απο την κυπριακή κυβέρνηση,[1] ένα ποινικό ζήτημα αλλά ένα πολιτικό ζήτημα. Αυτό μπορεί να το καταλάβει εύκολα ο κόσμος γιατί δεν διέπραξε κάποιο έγκλημα και επομένως εύκολα μπορεί να καταλάβει ο κόσμος τον πολιτικό χαρακτήρα του νόμου στη συγκεκριμένη περίπτωση. Στη κατεύθυνση ξεπεράσματος της αποπολιτικοποίησης και της ουδετερότητας της υπόθεσης συνέβαλαν εννοείται και οι κινητοποιήσεις που, παρά την αρνητική κατάληξη του αγώνα, πέτυχαν να καταγραφεί στη συλλογική μας μνήμη πως η Κυπριακή Δημοκρατία έκανε πλάτες στην έκδοση ενός ανθρώπου με πολιτικό άσυλο επειδή κατηγορείται ως τρομοκράτης.

2) Το δεύτερο σημαντικό σημείο στην «υπόθεση Κενάν» είναι πως δεν αποτελεί μόνο μια κυπριακή/τοπική πολιτική υπόθεση αλλά έχει παγκόσμιες διαστάσεις. Υπάρχει μια «από-τα-πάνω» διεθνοποίηση του ζητήματος που τοποθετεί την «υπόθεση Κενάν» περά από τα σύνορα της «χώρας» μας, καθώς εμπλέκει άλλα κράτη (Γερμανία, Τουρκία), διακρατικές συμμαχίες (ΕΕ, ΝΑΤΟ) αλλά και τον λαό των Κούρδων και τα κινήματά τους. Επομένως αυτός ο αγώνας δεν πρέπει να κρίνεται μόνο από τα όρια και τις αδυναμίες των ντόπιων κινητοποιήσεων προς την κυβέρνηση αλλά να συνυπολογίζονται και άλλοι παράγοντες και ελλείψεις που μας οδήγησαν στο αρνητικό γεγονός της έκδοσης.

Να διευκρινίσουμε εδώ πως όταν λέμε πως είναι ένα ζήτημα πέραν από τα σύνορα της «χώρας» μας, δεν εννοούμε πως είναι απλώς ένα ζήτημα μεταξύ των ιμπεριαλιστικών χωρών και άρα πως κάθε κινητοποίηση είναι άσκοπη. Ούτε εννοούμε πως η Κυπριακή Δημοκρατία δεν είναι συνένοχη γιατί είναι μικρό κράτος και δεν μπορεί να παίξει κάποιο ρόλο, και άρα είναι άμοιρη ευθυνών. Η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως και κάθε κράτος, είναι αναγκασμένη πρωτίστως να νομιμοποιείται στα μυαλά των υπηκόων της και να διατηρεί την εσωτερική καπιταλιστική ειρήνη. Οι εξωτερικές πιέσεις ισχυρών κρατών παίζουν ένα ρόλο, αλλά είναι δευτερεύουσες σε σχέση με τον κοινωνικό και ταξικό ανταγωνισμό στο εσωτερικό κάθε κράτους. Εφόσον όμως οι ιδεολογικές ταυτίσεις και τα συμφέροντα της πλειοψηφίας των Ε/κ δεν μπορούν να οδηγήσουν σε τέτοιο βαθμό σύγκρουσης με το κράτος ώστε να αποτραπεί η έκδοση, και εφόσον το ζήτημα παίρνει διεθνείς διαστάσεις από μόνο του, πρέπει τουλάχιστον εκ των υστέρων να ταυτοποιήσουμε τις αντικειμενικές δυσκολίες αυτού του αγώνα που δώθηκε.

3) Το τρίτο σημείο που θέλουμε να προσθέσουμε είναι πως η υπόθεση του Κενάν είναι μεν μια πολιτική υπόθεση, αλλά έχει πολλαπλές ιδεολογικές διαστάσεις. Στο πρόσωπο του Κενάν, πέραν από την αδικία που συμβαίνει προς τον ίδιο αφού κατηγορείται χωρίς στοιχεία για τρομοκρατία, εμπλέκεται ταυτόχρονα από τη μια το «κουρδικό ζήτημα» και από την άλλη η διεθνής «πολιτική της καταστολής και της ασφάλειας» στο κυπριακό έδαφος.

α. Κενάν Αγιάζ και κουρδικό ζήτημα

Η εμπλοκή του κουρδικού ζητήματος στην υπόθεση του Κενάν ήταν και ένας από τους λόγους που κινητοποίησε κόσμο από διάφορους πολιτικούς χώρους να ενταχθεί στον αγώνα. Ενέταξε απλούς υποστηρικτές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κομμουνιστές και αναρχικούς που ένιωσαν πολιτική και ιδεολογική ταύτιση με το PKK ή το Δημοκρατικό Συνομοσπονδισμό στην Ροζάβα, ή ακόμα, στο πρόσωπο του Κενάν είδαν την επίθεση ιμπεριαλιστικών κρατών (Τουρκία, Γερμανία, ακόμα και NATO) ενάντια στον ίδιο τον κουρδικό λαό. Επίσης, κινητοποίησε «εναλλακτικούς δεξιούς», συντηρητικούς και απλό κόσμο που ταυτίστηκαν με τον αγώνα του Κενάν ως έναν αγώνα ενάντια στην «κακιά Τουρκία» ή ακόμα και από μια λογική του στύλ: «οι Κούρδοι δεν έχουν πατρίδα και είναι αδικημένοι».

Κατά τη γνώμη μας, η στήριξη του Κενάν από όλο το πολιτικό φάσμα δείχνει πως όλα τα κομμάτια του φάσματος έχουν κάτι κοινό: την πατρίδα. Πολυεθνική ή Κουρδική, συγκεντρωτική ή αποκεντρωμένη, σε συνεργασία ή σε σύγκρουση με τα άλλα 4 κράτη στα οποία κατοικούν Κούρδοι και Κούρδισσες, όλες αυτές οι εκδοχές της πατρίδας ήταν εκείνες που κινητοποίησαν αυτόν τον ιδεολογικά αγεφύρωτο κόσμο να δει στο πρόσωπο του Κενάν, πέρα από την πολιτική αδικία, και ένα εθνικό άδικο – μια σύνδεση δηλαδή με το εθνικό φαντασιακό του λαού του Κουρδιστάν.

Σε συνδυασμό με το ότι ο αντιτουρκισμός είναι η κυρίαρχη ιδεολογία του ελληνοκυπριακού κράτους, το ζήτημα κατέστη πολλές φορές συγκεχυμένο και αντί να εκφραστεί μια «αλληλεγγύη μεταξύ των καταπιεσμένων» ενάντια στους απανταχού καταπιεστές, εκφράστηκε ένας κοινός αγώνας ενάντια στην κακιά Τουρκία. Σε αυτή τη σύγχυση συνέβαλε και η ίδια η συνέντευξη του Κενάν στο “Φιλελεύθερο” [2], και τουλάχιστον για τον πολιτικό χώρο όπου κινούμαστε, επικράτησε μια αμηχανία σχετικά με το πολιτικό πλαίσιο στο οποίο αγωνιζόμαστε.

Ενώ δηλαδή ο δικός μας ο χώρος έβαλε συγκεκριμένο περιεχόμενο στον αγώνα, (Κενάν = κριτική στο κράτος, γυναικεία απελευθέρωση, οικολογία κτλ.), οι αναφορές πως “κάθε απόφαση εναντίον του Κενάν θα μπορεί να στραφεί εναντίον όλων των Κούρδων και Κουρδισσών” και πως “η έκδοση του Κενάν Αγιάζ είναι μια πραγματική διεθνής συνωμοσία στο πλαίσιο εκείνης του 1999 που το ελληνικό κράτος παρέδωσε τον Οτσαλάν στο τουρκικό [κράτος]” [3] δεν θα μπορούσαν παρα να συμπορευτούν έμμεσα μαζί με τον κυρίαρχο εθνικό λόγο που βλέπει πίσω από όλα τα κακά του έθνους μας την κακιά Τουρκία. Όταν, μαζί με διάφορα άλλα, βγαίνεις στην κοινωνία και την καλείς να πάρει θέση με σλόγκαν τύπου «ή με τους Κούρδους ή με την Τουρκία και τους συνεργάτες της», σε τελευταία ανάλυση, οι αναφορές για τα κοινωνικά και αντιστασιακά χαρακτηριστικά του κουρδικού αγώνα συγκαλύπτονται μπροστά στην εθνική αντίθεση Κούρδοι εναντίον Τουρκίας.

Βέβαια, για να μην είμαστε άδικοι/ες, το σύνθημα “ο Κενάν Αγιάζ είναι ένας από εμάς”, το οποίο ήταν και το κεντρικό πανό της Συνέλευση αλληλεγγύης στον Κενάν Αγιάζ όταν βγαίναμε στο δρόμο, δεν έβαλε ως κεντρικό ζήτημα την εναντίωση στην Τουρκία αλλά το ότι ο Κενάν είναι ένας από εμάς που εχθρεύεται τον καπιταλισμό και το κράτος. Το ίδιο το σύνθημα βέβαια εστίασε στο γεγονός ότι ταυτιζόμαστε ιδεολογικά με τον Κενάν [4] και όχι στο ότι είναι ένας από μας τους καταπιεσμένους που ποινικοποιείται λόγω της πολιτικής του δραστηριότητας. Άλλο το να ταυτίζεσαι ιδεολογικά για να στηρίξεις κάποιον και άλλο να σου αρκεί το γεγονός ότι η θέση του είναι μια θέση που μπορεί να βρεθείς και εσύ αν τολμήσεις να αμφισβητήσεις το μονοπώλιο της βίας, δηλαδή τον κρατικό μηχανισμό.

Σε αυτό το σημείο να αναφέρουμε επίσης έναν προβληματισμό όσον αφορά την ιδεολογική ταύτιση και σχέση μας με τους οργανωμένους Κούρδους. Όπως ξέρουμε υπάρχει η συνεχιζόμενη σύνδεση και συνεργασία με φασιστικές ομάδες που κινούνται γύρω από την ΕΦΕΝ, το ΕΦΑΕΦΠ και μέχρι πρόσφατα το ΔΡΑΣΙΣ, έναν παραδοσιακό πόλο της άκρας δεξιάς. Το πολιτιστικό κέντρο στη Λεμεσό έχει ονομαστεί προς τιμήν του εθνικιστή Θεόφιλου Γεωργιάδη. Αυτή η σχέση έχει βαφτιστεί ευκαιριακή ή στρατηγική, όμως είναι μια πραγματικότητα που σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να αγνοήσουμε ή να παραβλέψουμε, ούτε και να δεχτούμε, χωρίς αυτό να αναιρεί την πολιτική μας

υποστήριξη στον αγώνα του Κενάν. Παράλληλα, είδαμε να γίνεται δεκτός κάπως άκριτα και ένας αντιτουρκισμός μέσα από κάποια σλόγκαν όπως το «φασιστική Τουρκία». Πρόβλημά μας δεν είναι το τουρκικό κράτος συγκεκριμένα, αλλά τα κράτη γενικά και το σύστημα που αυτά συντηρούν. Ιδιαίτερα σε μια κοινωνία όπως της Κύπρου που ο αντιτουρκισμός και ο εθνικισμός είναι κομμάτια της κανονικότητας μας, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί/ές.

β. Κενάν Αγιάζ και πολιτική της καταστολής και της ασφάλειας

Επιστρέφοντας στον αγώνα του Κενάν, θέλουμε να βάλουμε ένα πλαίσιο γύρω από την άλλη ιδεολογική σύνδεση με την υπόθεση του Κενάν, αυτήν που αφορά την πολιτική της καταστολής και της ασφάλειας. Με αυτό εννοούμε την σταδιακή μονιμοποίηση των καθεστώτων εξάιρεσης, όλων αυτών των εξαιρέσεων από τα δημοκρατικά και συνταγματικά δικαιώματα που εκχωρεί το κρατος-πατέρας και που όλο και πιο συχνά μας τα αφαιρεί στο όνομα της ασφάλειας.

Αυτή η πολιτική, που σαν σημείο εκκίνησής της μπορούμε να αναφέρουμε την επίθεση στους δίδυμους πύργους [5], παίρνει χοντρικά δυο κατευθύνσεις: Από τη μία στήνονται σκληροί αντιτρομοκρατικοί νόμοι, πολιτικές διαχείρισης μεταναστευτικών πληθυσμών, αστυνομικές πολιτικές για τη διάσωση της οικονομίας και της υγείας· στήνεται στο όνομα της ασφάλειας δηλαδή μια πολεμική διαχείριση των μαζών από το κράτος, αφαιρώντας τις ελευθερίες και τα συνταγματικά δικαιώματα που μας εκχωρεί. Από την άλλη, εφαρμόζεται μια βιοπολιτική καταγραφής, επιτήρησης και ελέγχου των σωμάτων μας με βιομετρικές ταυτότητες, κάμερες στο δημόσιο χώρο, πιστοποιητικά νομιμοφροσύνης (βλ. Safe pass), ώστε να αποτρέψουν τίς όποιες πιθανές αρνήσεις στην επιβολή της καπιταλιστικής τάξης και ασφάλειας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο εμείς στηρίζουμε τον Κενάν ως έναν πολιτικό ακτιβιστή που κατηγορείται αυθαίρετα για τρομοκρατία από το Γερμανικό κράτος, χωρίς να ταυτιζόμαστε με τις πολιτικές του απόψεις ούτε με το κουρδικό κίνημα. Η ποινικοποίηση του πολιτικού λόγου και δράσης, ο (δια)κρατικός αυταρχισμός και οι καταστάσεις παρέκκλισης (ή εξάιρεσης) από τα ψευδοδημοκρατικά δικαιώματα γίνονται όλο και πιο συχνές και σε αυτό το πλαίσιο συμμετείχαμε στις δράσεις για την απελευθέρωση του Κενάν. Δηλαδή, πέραν από την προφανή αδικία που γίνεται εις βάρος του ίδιου του Κενάν, θεωρούμε πως ο αγώνας ενάντια στην έκδοση του έχει μεγάλη πολιτική σημασία στην Κύπρο αλλά και παγκόσμια ως ένας αγώνας ενάντια στους «νόμους ενάντια στην τρομοκρατία», ενάντια στην επιβολή του διεθνούς καπιταλιστικού δόγματος «τάξης και ασφάλειας» που σου λέει πως αν το αμφισβητήσεις θα σε κυνηγήσει σε όποιο μέρος του κόσμου και να βρίσκεσαι.

Δεν θέλουμε να παραβλέψουμε το ότι συγκεκριμένα κράτη όπως η Γερμανία ή η Τουρκία ασκούν αυτή την πολιτική του τρόμου που αναφέραμε, αλλά θεωρούμε ότι δεν πρέπει να βλέπουμε την «κακιά Τουρκία», ή ακόμα και το «κακό NATO», πίσω από αυτήν, γιατί όλα τα κράτη (ακόμα και το κυπριακό) έχουν ως προτεραιότητα την προστασία της καπιταλιστικής ειρήνης, ασχέτως αν αυτή τη στιγμή η πολιτική αυτή εκφράζεται πιο άμεσα από το Τουρκικό κράτος. **Εν ολίγοις, το πρόβλημα δεν είναι το τουρκικό κράτος αλλά η κρατική μορφή γενικά.** Δεν χρειάζεται όμως και οι ίδιοι οι Κούρδοι να βλέπουν το πρόβλημα με τον ίδιο τρόπο ώστε εμείς να τους υποστηρίξουμε. Από αυτή την άποψη ο “Κενάν είναι ένας από μας” άσχετα αν βλέπει ή όχι την ΕΟΚΑ με θετικό μάτι και άσχετα αν το Πολιτιστικό Κέντρο “Θεόφιλος” έχει κάποιες διασυνδέσεις με κόμματα και άτομα που δεν πολυσυμπαθούμε.

Συλλογική τοποθέτηση συντρόφων/ισσών, 23/7/2023

—

Παραπομπές

[1] <https://www.youtube.com/watch?v=s8GhjuzBI8g>

[2]

<https://www.philenews.com/kipros/koinonia/article/1315919/kenan-agias-ston-f-perno-dinami-apo-eok-a-ke-theofilo-2/>

[3] Απόσπασμα από την ανακοίνωση της Συνέλευσης αλληλεγγύης στον Κενάν Αγιάζ στις 12 Μαΐου με τίτλο: “ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ENANTION KENAN AGIAZ:

Μια στιγμή του φασιστικού πολέμου ενάντια στον κουρδικό λαό και το διεθνές κίνημα” γράφει τα εξής:

“Στο πρόσωπο του Κενάν Αγιάζ δικάζεται το Κουρδικό Κίνημα Ελευθερίας, γιατί κάθε απόφαση εναντίον του Κενάν θα μπορεί να στραφεί εναντίον όλων των Κούρδων και Κουρδισσών, αφού το λιγότερο που μπορεί να κάνει ένας λαός που αντιμετωπίζει γενοκτονία είναι να μιλάει την γλώσσα του, να τηρεί τα έθιμά του και να συνειδητοποιείται πολιτικά. Αυτή η συγκεκριμένη απόφαση μπορεί να στραφεί εναντίον όλων ειδικά λόγω του ότι δεν υπάρχει ούτε και μία απόδειξη για εμπλοκή του Κενάν με ένοπλη δράση.”

Μπορεί να βρεθεί με σκρόλ εδώ: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100092262262720>

[4] Απόσπασμα από την ανακοίνωση της Συνέλευσης αλληλεγγύης στον Κενάν Αγιάζ στις 12 Μαΐου με τίτλο: “ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ENANTION KENAN AGIAZ:

Μια στιγμή του φασιστικού πολέμου ενάντια στον κούρδικο λαό και το διεθνές κίνημα” γράφει τα εξής:

“Στο πρόσωπο του Κενάν Αγιάζ όμως, δικάζεται και ο σοσιαλισμός, ο κομμουνισμός, ο αντικαπιταλισμός, η κριτική στο έθνος-κράτος, η προώθηση της κοινωνικής αυτοάμυνας, της γυναικείας απελευθέρωσης και η οικολογία, άρα δικαζόμαστε και όλοι εμείς.”

Μπορεί να βρεθεί με σκρόλ εδώ: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100092262262720>

[5] “Η τρομοκρατία δεν γνωρίζει σύνορα, δεν περιορίζεται σε τοπικά ή εθνικά πλαίσια, αλλά αποτελεί ένα καθολικό, πολυσχιδές και πολύμορφο φαινόμενο, με κοινωνικοπολιτικές και θρησκευτικές προεκτάσεις, πλήττοντας άμεσα και καταλυτικά τα υγιή θεμέλια της κάθε φιλελεύθερης δημοκρατικής κοινωνίας. **Η τρομοκρατία δεν αποτελεί φαινόμενο της τελευταίας δεκαπενταετίας. Ωστόσο, οι τρομοκρατικές επιθέσεις, με ορόσημο την 11η Σεπτεμβρίου του 2001 στις Η.Π.Α. άλλαξαν άρδην τα κριτήρια ανοχής και οδήγησαν σε αποφασιστική δράση κατά της τρομοκρατίας. Η μετέπειτα γοργή επέκτασή της σε πολλά κράτη του κόσμου, υποδηλώνει την ανάπτυξη ενός νέου είδους «πολέμου» που στηρίζεται στην αντίληψη της «ασύμμετρης απειλής», της σύγκρουσης δηλαδή χωρίς κανόνες, με το ένα εκ των δύο «στρατοπέδων» να είναι αόρατο, πανταχού παρόν, να πλήττει τυφλά, ανεξέλεγκτα, απροειδοποίητα και καταστροφικά.”**

Απόσπασμα από τον “Χαιρετισμό Αρχηγού Αστυνομίας κ. Ζαχαρία Χρυσοστόμου στο Διεθνές Συνέδριο Αστυνομίας Κύπρου «Αντιτρομοκρατική Πολιτική για τις Αρχές Επιβολής του Νόμου: Διεθνείς και Συγκριτικές Προσεγγίσεις», Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία», 16- 17 Ιουνίου, 2016”.

Πηγή:

<https://www.police.gov.cy/police/policearchive.nsf/All/516FAE315BCD0D10C2258522003D8BA4?OpenDocument>

Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Ηλεκτρονικά Άρθρα, ΑΚΕΛ, Δεκαετία 2020-2029, 2023, 1917 (Ομάδα), Απροσδιόριστη Τοποθεσία

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο

Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:1917:agias&rev=1690887867>

Last update: **2025/04/20 19:41**

